

Prawa Pacjenta

Prawa pacjenta są zbiorem praw, zawartych między innymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawie o działalności leczniczej. Przestrzeganie praw pacjenta jest ustawowym obowiązkiem wszystkich uczestniczących w udzielaniu świadczeń zdrowotnych.

- Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym. Przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych osoby wykonujące zawód medyczny kierują się zasadami etyki zawodowej określonymi przez właściwe samorzady zawodów medycznych.
- W sytuacji ograniczonej dostępności do świadczeń zdrowotnych, pacjent ma prawo do korzystania z rzetelnej, opartej na kryteriach medycznych listy oczekujących.
- W razie wątpliwości pacjent ma prawo żądać, by lekarz zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie (podobnie położna i pielęgniarka).
- Pacjent ma prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia.
- Każdy pacjent korzystający ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ma prawo wyboru lekarza, pielęgniarki położnej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Podobnie lekarza specjalisty – w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, lekarza dentystry – w ramach leczenia stomatologicznego w poradniach, które mają podpisaną umowę z NFZ. W ramach leczenia szpitalnego, pacjent ma prawo wyboru dowolnego szpitala posiadającego umowę z NFZ na terenie całego kraju.
- Pacjent ma prawo do informacji o swoich prawach, o rodzaju i zakresie świadczeń udzielanych u danego świadczeniodawcy i o osobach udzielających tych świadczeń. Ma prawo do zrozumiałej i przystępnej informacji o swoim stanie zdrowia, rozpoznaniu, metodach diagnostycznych i leczniczych, o konsekwencjach ich zastosowania lub zaniechania.
- Pacjent (także małoletni, który ukończył 16 lat) ma prawo do wyrażenia świadomej zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego. Jeżeli nie ukończył 16 lat, jest całkowicie ubezwłasnowolniony lub niezdolny do świadomego wyrażenia zgody – prawo do wyrażenia zgody ma przedstawiciel ustawowy (w przypadku jego braku – opiekun faktyczny). Pacjent ma również prawo odmówić lub zażądać zaprzestania udzielania świadczenia. W przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki o podwyższonym ryzyku, zgodę wyraża się w formie pisemnej.
- Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji z nim związanych, a w szczególności o jego stanie zdrowia, rozpoznaniu, rokowaniu, badaniach i ich wynikach. Pacjent ma prawo wskazać osobę, której informacje objęte tajemnicą będą przekazywane.
- Pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, do obecności bliskiej osoby przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (jeśli nie ma przeciwwskazań zdrowotnych lub epidemiologicznych), do godnego umierania.
- Pacjent ma prawo do dostępu do informacji medycznej dotyczącej stanu jego zdrowia i udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.
- Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy mogą wnieść sprzeciw wobec opinii lub orzeczenia pacjenta, jeżeli mają one wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta (do Komisji Lekarskiej przy Rzeczniku Praw Pacjenta w terminie 30 dni od dnia wydania opinii lub orzeczenia).
- Pacjent przebywający w szpitalu ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami, ale też ma prawo odmowy takiego kontaktu.
- Pacjent ma prawo do bezpłatnego przekazania rzeczy wartościowych do depozytu szpitalnego.
- Pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej. Jeżeli zakład opieki zdrowotnej ponosi koszty realizacji powyższego prawa, może obciążyć nimi pacjenta.
- Pacjent ma prawo do opieki duszpasterskiej. W przypadku pogorszenia się stanu zdrowia pacjenta, za kład opieki zdrowotnej jest obowiązany umożliwić pacjentowi kontakt z duchownym jego wyznania.
- Jeżeli pacjent lub osoba go reprezentująca uzna, że prawa pacjenta zostały naruszone może złożyć skargę do bezpośredniego przełożonego osoby udzielającej świadczenia, a następnie kierownika placówki lub złożyć skargę do Rzecznika Praw Pacjenta. Jeśli naruszenie prawa dotyczyło czynności medycznej, skargę składa się do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej działającego przy Okręgowej i Naczelnej Izbie Lekarskiej (Okręgowej i Naczelnej Izbie Pielęgniarek i Położnych).